

*Het kostte moeite, maar de redactie slaagde erin mejuffrouw
Revers aan het schrijven te zetten over*

De leerlingenbibliotheek

IN DIT artikeltje wil ik, voor zover dat nog nodig mocht blijken, de aandacht vestigen op de pocketboeken in 't algemeen en op enkele voor 't geschiedenis-onderwijs vooral belangrijke, in 't bijzonder.

Wie had enige jaren geleden kunnen vermoeden dat we zo grif enkele exemplaren van éénzelfde boek voor onze historische schoolbibliotheek zouden kunnen aanschaffen? En wie had vroeger ooit zo vrijmoedig zijn leerlingen aan durven raden zelf maar eens een paar van die aanbevolen boeken te kopen? Dat doen we tegenwoordig met groot enthousiasme: de pockets zijn goedkoop, 't weekgeld van onze leerlingen is meestal aan de hoge kant en de meeste ouders komen er veel eerder toe hun kinderen eens wat extra's te laten kopen. Ze geven hun geld veel vlotter uit dan vroeger, ze zijn ook in dit opzicht 'gemakkelijker' en dit is nu eens een 'gemakkelijkheid' van de zijde der ouders die ons leraren verheugt! Laten wij hiervan profiteren en zoveel mogelijk propaganda maken voor 't kopen van boeken door onze leerlingen zelf, vooral die pockets die historische romans of andere historische lectuur voor hen geschikt, nieuw of opnieuw uitgeven. De leerlingen kunnen op die manier al jong een eigen historisch bibliotheekje opbouwen en hun belangstelling in historische zaken en personen bevredigen.

Zelf heb ik dezer dagen de *'Oude Oosterse verhalen. Uit het geschiedwerk van Herodotos'* gelezen — *'ingeleid en uit het Grieks vertaald door Dr. Onno Damsté'* (Prismaboeken, Utrecht-Antwerpen nr. 461. f 1.25). Het is een alleraardigst boekje, waarin al die oude verhalen over 'Kroisos en Soloon' over 'Kroisos en het orakel van Delfi' over de Egyptenaren en hun voor Herodotos zo vreemde gewoonten, over Xerxes en de Perzische oorlogen zijn te vinden, juist zoals Herodotos ze vertelde voor tijdgenoot en nageslacht.

Een overzichtelijke inhoud en een register waarin letterlijk alles te vinden is wat de leerlingen zouden willen weten over koningen, staatslieden, Griekse landschappen, steden en eilanden die erin voorkomen, besluit het boek. Graag had ik er nog een paar kaarten van de oude wereld in willen hebben, opdat de leerlingen zich beter zouden kunnen oriënteren, zonder dat ze de moeite hoeven te doen een historische atlas te gebruiken, waar ze meestal uit zichzelf toch niet toe komen.

Een andere pocket, pas uitgekomen en ook van dr. Onno Damsté is: *Romeinse sagen en verhalen* (Prismaboeken Utrecht-Antwerpen no. 370. f 1.25). De

zeer overzichtelijke inhoud vermeldt hoe we hierin de verhalen kunnen vinden over Stamvader en Stichter, Koningstijd, Patriciërs en Plebejers, de tijd van Camillus, De Stad wordt een Rijk. Achteraan weer een Register van in dit boek voorkomende eigennamen en vreemde woorden, zodat ook hier de leerlingen alles op kunnen zoeken. Terecht merkt de schrijver in zijn 'Tot Besluit' op, dat de laatste tijd de vraag naar populaire boeken over Griekse mythologie en Romeinse sagen steeds groter wordt en dat men niet iedereen die informeert: 'Waar kan ik iets over Lucretia of Coriolanus vinden?', naar Livius kan verwijzen! Daarom is het goed dat dr. Damsté in dit boekje deze oude verhalen heeft bijeengezocht en onopgesmukt en met Romeinse soberheid heeft naverteld. Ook hier had ik weer graag een kaartje van de stad Rome, van Italië en van het Imperium Romanum in gezien.

(wordt vervolgd)

Praktisch-didactische bijdrage (I)

WANNEER u hierbij een voorbeeld wordt gegeven van de behandeling van het nationaal-socialisme in de hoogste klas, dan spreekt het wel vanzelf dat er nog vele andere methoden zijn om de leerlingen dit verschijnsel uit te leggen. Ik houd mij dan ook voor suggesties van collega's aanbevolen. De hier aangehaalde literatuur is in hoofdzaak gekozen omdat ze nuttig materiaal verschaft, dat veelal gemakkelijk in stencilvorm aan een hele klas kan worden voorgelegd.

Als uitgangspunt kan natuurlijk dienen Rosenbergs *Mythus des 20. Jahrhunderts*, evenals *Mein Kampf*; wie echter geen behoefte meer gevoelt deze werken in hun geheel te gaan lezen, kan zijn licht opsteken bij de uitvoerige Fischeruitgave, *Der Nationalsozialismus, Dokumente 1933-1945*, door W. Hofer (nr. 172). Hij vindt hierin het programma van de N.S.D.A.P. uit 1920, talrijke citaten (ik wijs even op p. 88, Hitlers visie op de jeugdopvoeding, en p. 108 en 113, staaltjes van de S.S.-geest) en de gruwelijke ooggetuigeverslagen van de uitroeiing der Joden (p. 300 vv.).

Dit is echter de praktijk der dictatuur en het verdient aanbeveling ook de ideeën van vroegere theoretici erbij te betrekken, omdat daaruit veel beter blijkt door welke conservatieve gedachten de aanhangers bezield waren. Ik geef de leerlingen enige vellen citaten uit *De Vries de Heekelingen*, *Die nationalsozialistische Weltanschauung* (1932) in handen, wat de mogelijkheid schept henzelf de 20ste-eeuwse tegenkrachten tegen de moderne ontwikkeling erin te laten ontdekken. Hoezeer het Duitse nationalisme de voedingsbodem vormde voor deze zgn. revolutie van rechts, kunt u demonstreren met aanhalingen uit H. Pross, *Die Zerstörung der deutschen Politik* (Fischer nr. 264), die